

Jan Strang. Saaristounelmia Helsingissä – Vartiosaaren ja Helsingin itäsaariston pienten saarten historia –Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	5	Saarelaisten yhteistoimintaa	71
Johdanto	7	• NJK:n Vartiosaaren jaosto, 1930-luku.....	71
• Helsingin itäinen saaristo.....	7	• Sähköjakeluyhtiö O/Y Vådö Elektro A/B, 1939-1971 .	71
• Vartiosaari	7	• Wådö Journalen 1943-1945	72
• Kirjan synty ja kiitokset	7	• Vartiosaari Seura ry - Vådö Sällskapet, 1995-2014- .	73
Helsingin itäsaariston huvila-asutus	8	• Vartiosaaren luonto- ja eläintalli ry 1997-2014-	75
• Huvilakulttuurista yleensä.....	8	• Helsingin Vartiosaaren asukas yhdistys ry	76
• Itäsaariston huvila-asutus	9	• Vartiosaaripäivät.....	77
• Huvilakulttuurin loppu ja huviloiden myöhemmät vaiheet	10	Kerrostaloalue, virkistysalue vai maareservi? ...	80
• Saarten kalastajista	12	• Grynderit tulevat 1958-1979	80
• Pienet saaret ennen, nyt ja tulevaisuudessa	12	• Lähiörakentamisen kulta-aika	80
Vartiosaaren sijainti, nimistö, luonto ja viljely..	18	• Erik Nymarkin Vartiosaaren rakentamishanke 1956-1963	80
• Sijainti	18	• Asuntosäästäjät ry:n Vartiosaaren rakentamishanke 1962-1967	85
• Nimistö	18	• Kansallis-Osake-Pankki ottaa ohjat	88
• Vartiosaaren nimi.....	18	• Maat kaupungille 1972-1979	90
• Muiden saarien nimet.....	18	• Kiinteistökauppojen tilinpäätös	91
• Muita vanhoja nimiä	20	• Vartiosaari KOP:n hallinnassa 1964-1979	92
• Kadonnut muinaishauta	21	• Vartiosaari Helsingin kaupungin hallinnassa 1980-2014	93
• Luonto, metsät, pellot ja puutarhat.....	22	• Huviloiden ja maan käyttö.....	93
• Yleistä luonnosta	22	• Kaavoitusta, suunnittelua ja haaveita, vaan ei päätöksiä	95
• Varhaisia luontohavaintoja ja lintutieteilyä	22	• Huviloiden nykyisyys ja tulevaisuus.....	101
• Näköalavuori	23	• Pysähtyneisyyden aika.....	101
• Riistanhoitoa ja lintuhavaintoja	24	• Perusparannusten tarve	101
• Puistoja ja puutarhoja.....	24	• Tulevaisuus.....	103
• Metsät ja entiset viljelymaat.....	25	Vartiosaaren torpat ja niiden perilliset - Huvilat Wådötorp, Sunnanvik ja Quisisana	105
• Palstaviljelyalue	27	• Puotilan kartanon Vartiosaaren torppa ja Villa Wådötorp	105
• Rantaruttojuuri	30	• Degerön kartanon Vartiosaaren torppa ja Villa Sunnanvik eli Lomaranta	115
• Luontopolku eli elämyspolku eli terveystiepolku	33	• Uppbyn Vartiosaaren torppa ja Villa Quisisana..	125
• Kivilouhoksia 1700-luvulta	34	Vartiosaaren pohjoisranta Ramsinsalmesta Jatasalmeen	130
• Tonttukirkko eli Metsäkirkko.....	35	• Metsola eli Källtorp eli Brakakulla.....	130
• Jääkauden jäänteitä: Litorinameren rantakivikko, siirtolohkareita ja hiidenkirnu	37	• Torppari Sjöblomin Rauhalampi ja siitä lohkotut palstat Karlax, Margareta-Torp, Rauhala, Karila ja Laurila.....	133
Kartanoiden torppien ja huviloiden aika	38	• Kaslinin Kaislikko - Nylundin Höganäs.....	139
• Maanomistus ja hallinnollinen jako	38	• Damsténien mansardikattohuvilat Björknäs, Björknäs II ja Tomtebo	144
• Degerön kartano.....	41	• Pässilahti	147
• Uppbyn tila	43	• Lagergrenin huvilat Ny-Torp, Furubacka ja Lisebo	147
• Puotilan kartano	45	• Backmanin huvilat Bergkulla ja Bergbo.....	154
• Nissaksen tila	46	• Ida Öbergin Nordanvik.....	159
• Saarten vanhin asutus.....	48	• Kaksi huvilaa vuokramaalla - Nordmanin ja Degerthin huvilat	161
• Torpat ja niiden asukkaat	48	• Grönien Suotorppa	164
• Kesähuvila-asutuksen kehitys	49	• Backmanssonin Lövnäs	167
• Vartiosaaren varhaisimmat huvilat.....	49		
• Vartiosaaren viljelijät.....	49		
• Kaksi tapaa rakentaa kesähuviloita	49		
• Huvilaelämää.....	49		
Liikenne	52		
• Höyrylaivojen aika - 1880-luvulta 1940-luvulle.....	52		
• Yleiset laiturit	53		
• Yhteyslaiturit mantereella	57		
• Kelirikko	61		
• Siltahankkeet.....	63		
• Vartiosaaren sisäiset tiet ja polut	67		

Vartiosaaren länsiranta - Reposalmen ranta...	168	Santahaminan saaret	276
• Stenkulla, Draknäs ja Grönalund	168	• Lehmäsaari	278
• Uddebo sekä siitä muodostetut palstat		• <i>Keisaripari Lehmäsaaren selällä vuonna 1887</i>	279
Sommarbo ja Tallbo	174	• Hernesaari	280
		• Hintholma	284
Vartiosaaren eteläranta Rahkoniemestä Ramsin-		• Neitsytsaari	286
salmeen	177	• Louesaari	288
• af Björkestenien Drakudden	177	• Koivusaari	290
• Peninsula ja Poikasaari	181	Vuosaaren saaret	292
• Puotilan kartanon perillisten huvilat		• Iso Villasaari - kauppaneuvosten saari	293
Stugan ja Janneberg	183	• Pieni Villasaari	303
• Stugan-palstasta erotetut palstat: Voutila,		• Seurakunnan merilinna - Kivisaari ja	
Koutola, Sinikkala ja Talludden	187	Karhusaari	306
		• Satamasaaret	311
Vartiosaaren itäranta	190	• Malkasaari	314
• Tirrebo	190	• Iso Iiluoto	317
• Pikulinskyn huvila eli Vuorentausta	195	• Läntinen Iiluoto	322
• Torsten Costianderin Vådö udd	198	• Itäinen Iiluoto	324
• Pikaluistelija Thunbergin huvilat Liisa ja		• Rahakirstu	326
Suvimäki	200	• Haapasaari	327
		• Santinen	329
Vartiosaaren pienet saaret	206	• Iso Leikosaari	335
• Kanasaari	206	• Pikku Leikosaari	340
• Vasikkaluoto eli Konekari eli Kristiansö	207	• Voirasia	342
• <i>Nimismies Fredenborgin Kristiansö</i>	207	• Kalliosaari	344
• <i>Carl Lindbohmin huvila ja torppa</i>	211	• Neitsytsaaret	347
• <i>Saari Åbergeilla</i>	213	• Nuottasaari	350
• <i>Kone Oy:n Konekari</i>	214	Ulkosaaret	351
• <i>Sotainvalidien kesäkoti</i>	215	• Pihlajaluoto	351
• <i>Vasikkaluoto nyt ja tulevaisuudessa</i>	215	• Hattusaari	356
• Tervaluoto	216	• Länsitoukki	358
• Trissan eli Kiekko ja Soludden	220	Lähteet	362
• Paloluoto	223	Henkilöhakemisto	366
• Vartiokylän Villasaaret eli Kotiluoto ja			
Villaluodot	228		
Marjaniemen saaret	234		
• Syvänesaari	235		
• Harjakari	236		
• Pieni Koivusaari	238		
• Keskinen Koivusaari	240		
• Iso Koivusaari	241		
• Härkäsaari	244		
Laajasalon lähisaaret	246		
• Killingholma	247		
• Pyysaari	252		
• Repossaari	254		
• Poikaluodot	257		
• Pitkäluoto	258		
• Varisluoto	261		
• Katinpaasi	263		
• Koirasaari	265		
• Hevossaari	268		
• Matosaari	271		
• Salmisaari	275		